

Utökad befrielse från energiskatt för
egenproducerad el

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att undantaget från skatteplikt för egenproducerad el utvidgas genom höjda effektgränser. Därutöver föreslås att den befintliga skattenedsättningen i form av avdrag i deklarationen för egenproducerad förnybar el, inklusive solel, utvidgas till fullständig skattebefrielse. Effektgränserna för skattenedsättningen i form av avdrag höjs på motsvarande sätt som effektgränserna för undantaget från skatteplikt. Förslagen ligger i linje med regeringens ambition att det ska vara enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi för eget bruk.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Innehållsförteckning

1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	4
2	Bakgrund och gällande rätt	7
2.1	Gällande rätt	7
2.1.1	EU:s energiskattedirektiv och lagen om skatt på energi.....	7
2.1.2	EU:s regler om statligt stöd	9
2.1.3	Elcertifikatsystemet	11
3	Utvidgat undantag från energiskatt för egenproducerad el och fullständig skattebefrielse för förnybar egenproducerad el från mindre anläggningar	12
4	Konsekvensanalys	16
5	Författningskommentar	22
5.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	22

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 2 och 10 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 §¹

Elektrisk kraft är inte skattepliktig om den

1. framställts

a) i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt,

b) av någon som förfogar över en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt, och

c) den elektriska kraften inte har överförts till ett koncessionspliktigt nät, 2. till lägre effekt än 50 kilowatt utan ersättning överförts av en producent eller en nätinnehavare till en förbrukare som inte står i intressegemenskap med producenten eller nätinnehavaren,

3. framställts och förbrukats på fartyg eller annat transportmedel,

4. förbrukats för framställning av elektrisk kraft,

5. framställts i ett reservkraftsaggregat och inte har överförts till ett koncessionspliktigt nät, *eller*

6. framställts

a) i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt,

b) från bränsle som avses i 2 kap. 1 § första stycket 1–6,

c) av någon som förfogar över en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt, och

a) i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt,

b) av någon som förfogar över en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt, och

c) den elektriska kraften inte har överförts till ett koncessionspliktigt nät, 2. till lägre effekt än 50 kilowatt utan ersättning överförts av en producent eller en nätinnehavare till en förbrukare som inte står i intressegemenskap med producenten eller nätinnehavaren,

3. framställts och förbrukats på ett fartyg eller annat transportmedel,

4. förbrukats för framställning av elektrisk kraft, *eller*

5. framställts i ett reservkraftsaggregat och inte har överförts till ett koncessionspliktigt nät.

d) den elektriska kraften inte har överförts till ett koncessionspliktigt nät.

Vad som anges i första stycket 1 a respektive b om den installerade generatoreffekten ska för elektrisk kraft som framställs från

1. vind eller vågor, i stället motsvaras av 125 kilowatt installerad generatoreffekt,

2. sol, i stället motsvaras av 255 kilowatt installerad toppeffekt, och

3. annan energikälla utan generator, i stället motsvaras av 50 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a, b respektive 6 c, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som anges i andra stycket först räknas om till motsvarande 50 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a respektive b. Vid bedömningen av förutsättningarna i 6 c ska omräkning först ske till motsvarande 100 kilowatt installerad generatoreffekt.

1. vind eller vågor, i stället motsvaras av 250 kilowatt installerad generatoreffekt,

2. sol, i stället motsvaras av 500 kilowatt installerad toppeffekt, och

3. annan energikälla utan generator, i stället motsvaras av 100 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a respektive b, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som anges i andra stycket först räknas om till motsvarande 100 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1 a respektive b.

Lydelse enligt prop. 2020/21:1

Föreslagen lydelse

10 §

Den som är skattskyldig för energiskatt på elektrisk kraft får göra avdrag för skatt på elektrisk kraft, om

1. denne framställt den elektriska kraften från förnybara källor i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt, och

2. den elektriska kraften inte har överförts till ett koncessionspliktigt nät. Den installerade generatoreffekten ska för elektrisk kraft som framställs från

1. vind eller vågor, i stället motsvaras av 125 kilowatt installerad generatoreffekt,

2. sol, i stället motsvaras av 255 kilowatt installerad toppeffekt, och

1. denne framställt den elektriska kraften från förnybara källor i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 100 kilowatt, och

1. vind eller vågor, i stället motsvaras av 250 kilowatt installerad generatoreffekt,

2. sol, i stället motsvaras av 500 kilowatt installerad toppeffekt, och

3. annan energikälla utan generator, i stället motsvaras av 50 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som anges i andra stycket först räknas om till motsvarande 50 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1.

Avdrag enligt första stycket medges med skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft.
Avdrag enligt första stycket får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående bestämmelser.

3. annan energikälla utan generator, i stället motsvaras av 100 kilowatt installerad effekt.

När elektrisk kraft framställs från olika energikällor ska, vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1, de installerade effekterna läggas samman. Vid sammanläggningen ska de effekter som anges i andra stycket först räknas om till motsvarande 100 kilowatt installerad generatoreffekt vid bedömningen av förutsättningarna i första stycket 1.

Avdrag enligt första stycket får endast medges i den utsträckning avdragsrätt inte följer av föregående bestämmelser.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för elektrisk kraft som framställts före ikraftträdandet.

2 Bakgrund och gällande rätt

Regeringen beslutade den 30 augusti 2018 att till Lagrådet överlämna remissen Ytterligare utvidgning av skattebefrielsen för egenproducerad el. I lagrådsremissen lämnades ett förslag om undantag från energiskatt för el, inklusive solex, som framställs i små anläggningar på den plats där elen förbrukas. För att kunna gå vidare med förslaget som lämnades i lagrådsremissen är det nödvändigt att den Europeiska kommissionen (kommissionen), godkänner det vid en prövning mot statsstödsreglerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Regeringen anmälde därför förslaget till kommissionen i oktober 2018. Vid de underhandskontakter som ägde rum mellan Regeringskansliet och kommissionen som en följd av anmälan framgick att ett godkännande inte skulle vara möjligt för det förslag som fanns i lagrådsremissen.

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 Förslag till statens budget, finansplan och skattefrågor avsnitt 13.30) aviserade regeringen att den avser att återkomma med förslag på andra ändringar i bestämmelserna om skattenedsättning och undantag från skatteplikt. Denna promemoria har med anledning av detta tagits fram inom Finansdepartementet.

2.1 Gällande rätt

2.1.1 EU:s energiskattedirektiv och lagen om skatt på energi

Energiskattedirektivet

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, det s.k. energiskattedirektivet, utgör ett unionsgemensamt ramverk för utformningen av medlemsstaternas nationella utformning av beskattningen av energiprodukter och el.

Grundregeln i energiskattedirektivet är beskattning av all el som förbrukas och att medlemsstaternas nationella beskattning ska uppfylla vissa i direktivet reglerade minimiskattenivåer. Direktivet innehåller även krav på obligatorisk skattebefrielse i vissa situationer och möjlighet för medlemsstaterna att ge hel eller delvis skattebefrielse i andra situationer, bland annat med syftet att tillåta ett gynnande av förnybar energi (se p. 25 i ingressen). Energiskattedirektivet ger medlemsstaterna möjlighet till differentiering mellan yrkesmässig och icke yrkesmässig användning samt möjlighet att begränsa omfattningen av den lägre skattenivån vid yrkesmässig användning.

Lagen om skatt på energi

På nationell nivå regleras energibeskattningen av el i lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE, vars regler är anpassade till energiskattedirektivet. All el som förbrukas i Sverige är som huvudregel skattepliktig. De skattskyldiga består i dag i huvudsak av två kategorier, nämligen elproducenter och elnätsinnehavare. För dessa skattskyldiga inträder skattskyldighet för el när elen förbrukas av den skattskyldige eller när den överförs till någon som inte är skattskyldig i egenskap av elproducent, nättinnehavare eller frivilligt skattskyldig.

Nuvarande energiskatt på el är sedan 1993 differentierad utifrån dels var i landet den förbrukas, dels vilket ändamål den förbrukas för. I dag omfattas exempelvis förbrukning i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet samt i jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet av möjlighet till lägre energiskatt, medan förbrukning i annan näringsverksamhet t.ex. större delar av tjänstesektorn, betalar samma energiskatt som hushållen. Från och med 2017 gäller även en lägre energiskattenivå för elförbrukning i datorhallar. Sverige har vidare ett tidsbegränsat tillstånd från Europeiska unionens råd enligt artikel 19 i energiskattedirektivet att tillämpa en lägre energiskattenivå för elförbrukning i hushåll och serviceföretag i vissa kommuner i norra delar av landet. Den lägre skattenivån i de berörda kommunerna uppnås genom att den som är skattskyldig yrkar avdrag för energiskatt på elen.

El som förbrukas i Sverige är som huvudregel skattepliktig. I 11 kap. 2 § LSE regleras emellertid undantag från skatteplikt för el. Genom undantaget från skatteplikt i 11 kap. 2 § första stycket 1, undantas el som framställs i mindre produktionsanläggningar för förbrukning på samma plats som elen producerats. Undantaget är begränsat så att det inte gäller den som förfogar över mer än en viss sammanlagd produktionskapacitet. Förekomsten av undantaget är, som framgår av skatteutskottets betänkande (bet. 1993/94:SkU34 s. 17) och budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1), motiverat av administrativa skäl. Regeringen har i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 volym 1 a avsnitt 6.22.3) gjort bedömningen att det nuvarande undantaget från skatteplikt inte utgör ett statligt stöd enligt reglerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I samma proposition gjorde regeringen även bedömningen att undantaget från skatteplikt i princip enbart bör gälla för den el som förbrukas hos producenten samt att effektgränsen i undantaget bör träffa dels elproduktionsenheten som sådan, dels den sammanlagda effekten som en elproducent förfogar över. Detta motiverades bland annat med att utan begränsningarna skulle risken för snedvridningar mellan producenter och egenproducenter förstärkas och därmed skulle även frågan om undantaget från skatteplikt är att betrakta som ett statligt stöd i EUF-fördragets mening i hög grad aktualiseras. För de närmre övervägandena se budgetpropositionen för 2016.

För förnybar el, inklusive solel, som framställs i små anläggningar på den plats där elen förbrukas finns även i 11 kap. 10 § LSE en möjlighet till skattenedsättning ned till 0,5 öre per kilowattimme (genom prop. 2020/21:1 föreslås beloppet höjas till 0,6 öre). Skattebefrielsen uppnås genom ett avdrag för energiskatt på el och är tillgänglig för producenter vars sammanlagda produktionskapacitet överstiger gränsen i det ovan

nämnda undantaget från skatteplikt men där elen uppfyller kravet på att inte överförs till ett koncessionspliktigt nät och kravet rörande de individuella anläggningarnas storlek. Regeringen har bedömt att skattenedsättningen omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen (prop. 2016/17:141 avsnitt 5.2). Nedsättning medges inte stödmottagare som är företag utan rätt till statligt stöd. En förutsättning för nedsättning som under ett år överskrider 15 000 euro är att den skattskyldige lämnar uppgifter om stödmottagare.

2.1.2 EU:s regler om statligt stöd

Befrielser och nedsättningar från energiskatt kan vara utformade så att de anses vara statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, förkortat EUF-fördraget. Begreppet statligt stöd är ett objektiva och rättsligt begrepp som definieras direkt i EUF-fördraget. Jämför bland annat betänkandet Energiskatt på el - En översyn av det nuvarande systemet (SOU 2015:87) s. 54–57 om dess innebörd och Europeiska kommissionens tolkning.

Enligt EUF-fördraget är huvudprincipen att allt offentligt stöd till näringslivet är förbjudet. Det finns emellertid undantag från huvudprincipen. En annan huvudregel är att kommissionen, utifrån EU:s regler om statligt stöd, måste pröva och godkänna åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft (genomförandeförbudet).

Kommissionen har på senare år försökt förenkla förfarandet kring statsstödsprövningen. Kommissionen har antagit förordningar på olika områden, varigenom vissa kategorier av stöd har ansetts förenliga med EUF-fördraget under förutsättning att vissa villkor uppfylls (s.k. gruppundantagsförordningar). I dessa fall kan medlemsstaterna, på de villkor som anges i förordningen, införa åtgärder utan att behöva iaktta det normala förfarandet med föransökan och kommissionens godkännande av åtgärderna. Det åligger dock medlemsstaterna att uppfylla olika regler om informationsskyldighet för de stöd som genomförs inom ramen för en gruppundantagsförordning.

Med stöd av ett bemyndigande från rådet enligt artikel 109 i EUF-fördraget har kommissionen antagit kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1), förkortad GBER. I denna förordning anges vilka grupper av stödåtgärder som är undantagna från skyldigheten att anmäla åtgärden till kommissionen innan den genomförs. GBER tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2014 t.o.m. den 31 december 2020. Genom beslut i juli 2020 har tillämpligheten av GBER förlängts t.o.m. den 31 december 2023.

GBER omfattar bl.a. stöd i form av nedsättningar av eller befrielse från miljöskatter, inklusive energiskatt på el. Enligt GBER gäller att stöd inte får beviljas företag som befinner sig i svårigheter. Stöd får inte heller betalas ut till företag som är föremål för ett oregerat återbetalningskrav till följd av ett kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och

oförenligt med den inre marknaden. Dessa bestämmelser framgår av artikel 1.4 i GBER.

Enligt GBER åligger det medlemsstaterna att till kommissionen lämna dels information om stödåtgärden via ett elektroniskt anmälningssystem (senast 20 arbetsdagar efter stödåtgärdens ikraftträdande), dels en årlig rapport till kommissionen om stödåtgärden. Vidare finns regler om obligatoriska utvärderingar, övervakning och rapportering. Kommissionen genomför varje år granskningar av ett urval av medlemsstaternas stödordningar.

Enligt artikel 9.1 i GBER är medlemsstaterna skyldiga att se till att viss information offentliggörs på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå. De uppgifter som ska offentliggöras är dels viss sammanfattande information om själva stödåtgärden och den fullständiga texten till stödåtgärden, dels viss tillkommande information om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 500 000 euro. Uppgifterna ska årligen redovisas per respektive stödordning. Den tillkommande information som avses för statligt stöd som ges i form av skattebefrielse är i huvudsak följande:

1. Stödmottagarens namn och referens (organisationsnummer).
2. Typ av företag (små eller medelstora respektive stora).
3. Region där stödmottagaren är belägen, på NUTS 2-nivå.
4. Verksamhetsområde på Nace-gruppnivå.
5. Stödbeloppets storlek per stödmottagare, redovisat i beloppintervall.

Även äldre gruppundantagsförfordningar innehöll en skyldighet för medlemsstaterna att bevara detaljerad information över varje individuellt stöd och förse kommissionen med de uppgifter som kommissionen ansåg sig behöva för att övervaka tillämpningen av EU:s statsstödsregler. En nyhet i GBER som återspeglas i den svenska hanteringen av statligt stöd på området, är emellertid de uttryckliga krav som ställs på offentliggörande och information om individuella stödmottagare. En förutsättning för att kunna uppfylla dessa krav är att det säkerställs att de nödvändiga uppgifterna kan inhämtas när det gäller stöd inom lagen (1994:1776) om skatt på energi. Riksdagen beslutade därför år 2016 om nödvändiga förändringar av lagen om skatt på energi (prop. 2015/16:159, bet. 2015/16:SkU26, rskr. 2015/16:254 samt prop. 2016/17:1, bet. 2016/17:FiU1, rskr. 2016/17:49).

Av artikel 44 i GBER framgår att stödordningar i form av nedsättning av miljöskatter som uppfyller villkoren i rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, det s.k. energiskattedirektivet, ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i EUF-fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i EUF-fördraget, om villkoren i artikel 44 och i kapitel I i GBER är uppfyllda. Vidare framgår att de som beviljas skattenedsättningen ska väljas på grundval av transparenta och objektiva kriterier och ska betala åtminstone den respektive minimiskattenivå som fastställs i energiskattedirektivet.

Stödordningar i form av skattenedsättningar ska baseras på en minskning av den tillämpliga miljöskattesatsen eller på betalningen av ett fast ersättningsbelopp eller på en kombination av dessa två metoder.

Av definitionerna i artikel 2 GBER framgår att med unionens minimiskattenivå avses den minimiskattenivå som anges i unionslagstiftningen för energiprodukter och elektricitet vilket betyder den lägsta skattenivå som anges i bilaga I till energiskattedirektivet.

Med stöd av artikel 109 i EUF-fördraget har kommissionen även antagit förordningar om stöd av mindre betydelse, s.k. de minimis-stöd. Av förordningarna följer att stöd som beviljas ett företag under en angiven tidsperiod och som tillsammans med andra stöd av mindre betydelse som företaget mottagit inte överskrider ett bestämt belopp inte anses uppfylla samtliga kriterier i artikel 107.1 och omfattas därmed inte heller av anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i EUF-fördraget. Kommissionens krav på medlemsstaterna syftar till att säkerställa att några olagliga stöd inte beviljas. Förordningarna om stöd av mindre betydelse innehåller bland annat ett krav på registerhållning. Medlemsstaten ska antingen upprätta ett centralt register över samtliga stöd som beviljats av myndigheterna i medlemsstaten eller på annat sätt säkerställa att uppgifter registreras och sammanställs så att det i efterhand kan kontrolleras att villkoren i förordningarna följs.

Medlemsstaterna inklusive de stödgivande myndigheterna får inte genomföra åtgärder som utgör statligt stöd om dessa inte omfattas av något av de ovan nämnda undantagen från genomförandeförbudet eller ett särskilt beslut från kommissionen om att godkänna det statliga stödet enligt tillämpliga statsstödsriktlinjer.

2.1.3 Elcertifikatsystemet

Den 1 maj 2003 infördes ett elcertifikatssystem som är ett marknadsbaserat stödsystem för förnybar elproduktion. Systemet regleras i lagen (2011:1200) om elcertifikat. När elcertifikatssystemet introducerades var det ett svenskt nationellt marknadsbaserat stödsystem men det har därefter kommit att utvidgas till att även omfatta Norge. Producenter av förnybar el som uppfyller kraven i lagen om elcertifikat tilldelas elcertifikat av staten. De nuvarande bestämmelserna om undantag från skatteplikt och avdrag i deklaration har bedömts genom begränsningen till mindre anläggningar respektera avtalet med Norge avseende det gemensamma elcertifikatsystemet, jfr 2016/17:SkU30. Regeringen har i prop. 2020/21:16 föreslagit att ett stoppdatum införs för elcertifikatsystemet vid utgången av år 2021. Det innebär att elcertifikat ska inte få tilldelas för produktion av förnybar el i anläggningar som tagits i drift efter 31 december 2021. Systemet som helhet föreslås dock avslutas först år 2035.

3 Utvidgat undantag från energiskatt för egenproducerad el och fullständig skattebefrielse för förnybar egenproducerad el från mindre anläggningar

Förslag: Det befintliga undantaget från skatteplikt för egenproduktion av el utvidgas genom höjning av effektgränserna till 500 kilowatt för elektrisk kraft som framställs från sol, 250 kilowatt för elektrisk kraft som framställs från vind eller vågor och 100 kilowatt i övriga fall.

Den befintliga skattenedsättningen i form av avdrag i deklarationen för egenproducerad förnybar el, inklusive solet, utvidgas till fullständig skattebefrielse. Effektgränserna för skattenedsättningen i form av avdrag höjs på motsvarande sätt som effektgränserna för undantaget från skatteplikt.

Ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2021.

Bedömning: Förslaget till fullständig skattebefrielse i form av avdrag kan omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen.

Skälen för förslaget och bedömningen

Genom undantaget från skatteplikt i 11 kap. 2 § första stycket 1 lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE, undantas el som framställs i mindre produktionsanläggningar för förbrukning på samma plats som elen producerats. Undantaget är begränsat så att det inte gäller anläggningar som överstiger viss storlek och inte gäller den som förfogar över mer än en viss sammanlagd produktionskapacitet.

Undantaget kompletteras av en möjlighet till skattenedsättning genom avdrag för skatt på egenproducerad förnybar el, inklusive solet, som framställs av aktörer vars sammanlagda produktionskapacitet överskrider gränsen i undantaget från skatteplikt men där elen uppfyller överföringskravet och kravet rörande de individuella anläggningarnas storlek. Nedsättningen innebär att skattenivån sänks till 0,5 öre per kilowattimme. Rätten till avdrag förutsätter att vissa villkor är uppfyllda. En fullständig skattebefrielse för egen produktion av förnybar el, inklusive solet, bör införas även för aktörer vars sammanlagda produktionskapacitet överskrider gränsen enligt undantaget från skatteplikt men där elen uppfyller överföringskravet och kravet rörande de individuella anläggningarnas storlek. Det kan huvudsakligen urskiljas två olika tillvägagångssätt för att hantera en sådan skattebefrielse, antingen en utvidgning av dagens undantag för skatt till dessa aktörer, eller en utvidgning av dagens avdragsrätt ner till 0 kr.

Skattebefrielse genom undantag från skatteplikt

Regeringen har tidigare gjort bedömningen att det med beaktande av den administrativa bördan vore mest lämpligt att medge skattebefrielse genom undantag från skatteplikt. Regeringen beslutade mot denna bakgrund den

30 augusti 2018 en lagrådsremiss innehållande ett förslag till undantag från beskattning för el, inklusive solel, som framställs av aktörer vars sammanlagda produktionskapacitet överskrider gränsen i det nuvarande undantaget från skatteplikt men där elen uppfyller överföringskravet och kravet rörande de individuella anläggningarnas storlek. I lagrådsremissen framfördes att regeringens ambition är att den producent som har flera mindre solelanläggningar som tillsammans uppgår till 255 kilowatt eller mer ska få kraftigt sänkt skatt och på sikt kan bli helt skattebefriad. Ambitionen omfattar el från solelanläggningar som understiger 255 kilowatt och således inte de allra största solelanläggningarna. Regeringen gjorde i lagrådsremissen bedömningen att prövning av det föreslagna undantaget från skatteplikt bör ske direkt mot EUF-fördragets statsstödsregler. En förutsättning för att kunna gå vidare med lagförslaget bedömdes därför vara att Europeiska kommissionen godkände skattebefrielsen.

Efter beslutet om lagrådsremiss anmälde regeringen i oktober 2018 till Europeiska kommissionen för godkännande av undantag från beskattning för denna el, inklusive solel, för eget bruk. Vid de underhandskontakter som ägt rum mellan Regeringskansliet och kommissionen som en följd av anmälan har det tydligt framgått att det inte kommer att vara möjligt att godkänna ett sådant undantag som omfattas av anmälan. För att åtgärden ska kunna godkännas skulle det föreslagna undantaget från skatteplikt bland annat behöva inskränkas så att företag i ekonomiska svårigheter inte ges någon nedsättning och det skulle vara nödvändigt att samla in uppgifter om individuella stödmottagare och hur stora skattelättnader som de får. Vid underhandskontakter med kommissionen har det dock även framkommit att det är möjligt att bevilja fullständig skattebefrielse enligt artikel 15.1.b i energiskattedirektivet för producenter av förnybar energi inom ramen för artikel 44 GBER, så länge även övriga villkor i GBER är uppfyllda. Detta skulle exempelvis kunna ske genom en utvidgning av den befintliga skattenedsättningen genom avdrag eftersom den redan innehåller nödvändiga regler för att uppfylla de ovannämnda kraven.

Såsom ovan beskrivits har det vid underhandskontakter framkommit att kommissionen gjorde bedömningen att det tidigare föreslagna undantaget från skatteplikt, så som det är utformat enligt lagrådsremissen och anmälan, inte skulle kunna godkännas utifrån EU:s statsstödsregler. För att ett undantag från skatteplikt skulle kunna godkännas skulle det såsom beskrivits ovan krävs att det gjordes ett antal ändringar i förslaget. Det rörde sig om begränsningar och regleringar som inte finns i nuvarande undantag från skatteplikt. Förändringarna av undantaget från skatteplikt skulle dels innebära inskränkningar av undantaget i förhållande till nuvarande undantag, dels medföra såväl skattekonsekvenser som en ökning av den administrativa bördan för andra aktörer som interagerar med framställaren. Sådana ändringar skulle stå i direkt strid med den anmälda åtgärdens syften. Mot denna bakgrund bedöms det inte lämpligt att överväga ett ändrat förslag om utvidgning av undantaget från skatteplikt utifrån de förutsättningar som förelåg i lagrådsremissen.

I linje med regeringens ambition att det ska vara enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi för eget bruk finns det skäl att överväga andra ändringar i bestämmelserna om skattenedsättning och undantag från skatteplikt.

Utvidgning av effektgränsen i undantaget från skatteplikt

Enligt nuvarande bestämmelser förutsätter undantaget från skatteplikt att elen framställs i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt, av någon som förfogar över en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt. Om den elen framställs från sol ska detta i stället motsvaras av 255 kilowatt installerad topp effekt och om elen framställs från vind eller vågor ska det i stället motsvaras av 125 kilowatt installerad generatoreffekt. För annan energikälla utan generator ska det motsvaras av 50 kilowatt installerad effekt.

Förekomsten av undantaget är, som framgår av skatteutskottets betänkande (bet. 1993/94:SkU34 s. 17) och budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1), motiverat av administrativa skäl. De effektgränser som i dag gäller för undantaget motiverades i samma proposition bl.a. med att utan begränsningarna skulle risken för snedvridningar mellan producenter och egenproducenter förstärkas och därmed skulle även frågan om undantaget från skatteplikt är att betrakta som ett statligt stöd i EUF-fördragets mening i hög grad aktualiseras. För de närmre övervägandena se budgetpropositionen för 2016.

Inom ramen för detta bedöms det dock finnas utrymme att något utvidga de nuvarande effektgränserna. Därigenom kan även förutsättningarna för egenproduktion av el förbättras ytterligare. Effektgränsen för när undantag från energiskatten på el medges föreslås därvid höjas från 255 kilowatt till 500 kilowatt för el som framställs från sol. Även de effektgränser som gäller för annan elproduktion bör justeras i motsvarande utsträckning. En effektgräns för el från sol på 500 kilowatt bedöms motsvara en årlig elproduktion om ca 400 000 kilowattimmar. För att effektgränserna även för annan elproduktion ska motsvara den årliga elproduktionsnivån bör den effektgräns som gäller för el som framställs från vind eller vågor höjas från 125 kilowatt till 250 kilowatt samt de effektgränser som gäller för el som framställs från bl.a. vattenkraft höjas från 50 kilowatt till 100 kilowatt. De nya effektgränserna föreslås gälla såväl för de enskilda anläggningarnas effekt enligt 11 kap. 2 § 1 a LSE som för den sammanlagda installerade generatoreffekten som aktören förfogar över enligt 11 kap. 2 § 1 b LSE.

Sådana ändringar i effektgränserna bedöms kunna ske med respekt för intentionerna i avtalet mellan Sveriges regering och Norges regering om ambitionshöjning i elcertifikatssystemet och med respekt för krav som EU-rätten ställer på att undantaget inte ska påverka handeln mellan medlemsstaterna eller hota att snedvrیدا konkurrensen. Undantaget från skatteplikt bedöms därmed även fortsättningsvis inte utgöra ett statligt stöd enligt reglerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Fullständig skattebefrielse genom avdrag för förnybar egenproducerad el från mindre anläggningar

Förslaget i den tidigare lagrådsremissen syftade till att ge producenter vars sammanlagda produktionskapacitet överstiger de nuvarande effektgränserna i undantaget från skatteplikt men vars anläggningar var sig uppfyller effektgränserna och kravet på att elen inte ska överföras till ett koncessionspliktigt nät full skattebefrielse. Vissa av dessa producenter

kommer att omfattas av undantaget från skatteplikt genom de höjda effektgränser som föreslås ovan. För de övriga av dessa producenter kan det i stället vara aktuellt att medge skattebefrielse genom avdrag.

En avdragslösning innebär inte en minskning av den administrativa bördan för de berörda företagen på det sätt som det bedömdes att den tidigare föreslagna undantagslösningen skulle ha gjort. Detta eftersom företagen fortsatt kommer att vara skattskyldiga för producerad el och löpande behöva yrka avdrag i deklARATIONEN. Samtidigt kan det konstateras att de företag som är berörda redan i dag har rutiner för att hantera skattskyldighet och avdrag ner till 0,5 öre i sina deklARATIONER. Att utvidga detta avdrag innebär inte någon tillkommande administrativ börda.

En avdragslösning har vissa fördelar i förhållande till en lösning med skattebefrielse genom undantag, särskilt vad gäller möjligheterna att utforma bestämmelserna så att de är förenliga med EU:s statsstödsregler.

Den huvudsakliga fördelen är att det är möjligt att lägga in villkor kring vem och i vilka situationer som avdrag medges, utan att det påverkar andra aktörer. Sådana villkor gäller redan i dag för den nuvarande avdragsbestämmelsen och innebär bland annat att avdrag inte medges företag i ekonomiska svårigheter eller företag som är föremål för betalningskrav på grundval av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden och att uppgift om stödmottagare måste anges i vissa fall. Dessa begränsningar medför en något snävare skattebefrielse än den tidigare föreslagna undantagslösningen eftersom vissa företag inte kommer att kunna komma i åtnjutande av den fulla skattebefrielsen. Detta bedöms dock endast gälla ett fåtal företag. För att uppnå den fördel ur statsstödsperspektiv som nämnts ovan bedöms det som viktigt att de begränsningar för avdrag som gäller i dag i dessa avseenden gäller även fortsättningsvis.

Det nuvarande avdraget är begränsat till el från förnybara källor. Mot bakgrund av att det huvudsakliga syftet med avdraget är att gynna utvecklingen av förnybar el så bör motsvarande begränsning gälla även fortsättningsvis.

De effektgränser som gäller för avdraget föreslås ändras i motsvarande utsträckning som effektgränserna för undantaget från skatt.

Den nuvarande skattenedsättningen genom avdrag ned till 0,5 öre per kilowattimme har av regeringen bedömts omfattas av GBER. De begränsningar som infördes i samband med införandet av avdraget innebär att nedsättningen inte är tillgänglig för stödmottagare som är företag utan rätt till statligt stöd (jfr 1 kap. 12 § LSE). Vidare är en förutsättning för nedsättning som överskrider 15 000 euro under ett år att den skattskyldige lämnar uppgifter om stödmottagare (jfr 1 kap. 13 § LSE). Detta för att säkerställa att tillräcklig information samlas in (jfr 11 kap. 12 a § LSE). Skattenedsättningen är öppen för alla som uppfyller villkoren för den. Villkoren, som framgår av lagtexten och är allmänt tillgängliga, får anses objektiva och transparenta.

En invändning som tidigare har framförts mot fullständig skattebefrielse genom avdragslösning är att den allmänna gruppundantagsförordningen inte skulle omfatta en nedsättning under energiskattedirektivets minimiskattenivå (för resonemang kring detta se prop. 2016/17:141). Såsom nämnts ovan har det vid de underhandskontakter Regeringskansliet haft med kommissionen under 2019 framkommit att artikel 44 i GBER kan

vara tillämplig på nedsättningar för det aktuella ändamålet även om skatten sätts ned till noll kronor. Mot bakgrund av detta bedöms den nu föreslagna skattebefrielsen kunna omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen.

Sammantaget görs bedömningen att den befintliga skattenedsättningen i form av avdrag i deklarationen för förnybar el, inklusive solel, bör utvidgas till full skattebefrielse.

Regeringen har i prop. 2016/17:141 närmare redogjort för avdragsbestämmelsens utformning och den nu föreslagna utvidgningen av avdraget till fullständig skattebefrielse är inte avsedd att medföra någon ändring i vad som där anges.

Ikraftträdande m.m.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2021. Äldre bestämmelser föreslås gälla för el som framställts före ikraftträdandet. Vad gäller undantaget från skatteplikt innebär detta att de tidigare effektgränserna gäller även fortsättningsvis för el som framställts före ikraftträdandet.

Vad gäller avdragsbestämmelsen innebär detta att fullt avdrag medges för skatt på el som framställt efter ikraftträdandet. I de fall elen framställts före ikraftträdandet gäller även fortsättningsvis begränsningen av avdraget till skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Vidare gäller de tidigare effektgränserna även fortsättningsvis för el som framställts före ikraftträdandet.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändring i 11 kap. 2 och 10 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi.

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna, kan ett mer dynamiskt synsätt, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen, behöva användas.

Syfte och alternativa lösningar

Förslaget ligger i linje med regeringens ambition att det ska vara enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi för eget bruk, tex i solceller

och solvärme. Riksdagens antagna mål är 100 procent förnybar elproduktion år 2040.

Förslagen innebär en förändring jämfört med beskattningen enligt de regler för avdragsrätt för energiskatt på el som infördes den 1 juli 2017 efter förslag i proposition 2016/17:141. I denna proposition beskrivs konsekvenserna av det utvidgade undantaget från skatteplikt och den utökade avdragsrätten. De konsekvenser som beskrivs i detta avsnitt tar sin utgångspunkt i de regler som gäller fr.o.m. halvårsskiftet 2017.

I avsnitt 3 beskrivs en alternativ lösning i form av ändringar i det förslag till undantag från skatteplikten som föreslogs i tidigare lagrådsremiss. Lösningen har dock förkastats bl.a. då sådana ändringar som skulle krävas skulle stå i direkt strid med den anmälda åtgärdens syften.

Offentligfinansiella effekter

Den offentligfinansiella nettokostnaden beräknas till 18 miljoner kronor 2021 (halvårseffekt). Därefter bedöms statens skatteintäkter minska med 35 miljoner kronor per år.

Huvuddelen av den offentligfinansiella kostnaden härrör från förslaget om höjda effektgränser. Den offentligfinansiella kostnaden av att den befintliga skattenedsättningen för förnybar el föreslås utvidgas till full nedsättning av energiskatten på el bedöms uppgå till drygt hundratusen kronor per år och är därför att anse som försumbar. Förslagen innebär ökade skatteutgifter, i nivå med de offentligfinansiella effekterna, kopplat till energiskatten på el.

Punktskatter är att betrakta som avdragsgilla kostnader gentemot bolagsskatten och även solkraftsanläggningar som ägs av statliga bolag påverkas av de föreslagna regeländringarna. I enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner bedöms den offentligfinansiella effekten för den del av en regeländring som påverkar ett statligt ägt bolags resultat som offentligfinansiellt neutral.

Förslagen bedöms stimulera till en ökad utbyggnad av i första hand solceller, för vilken det finns en betydande utbyggnadspotential. Därför kan storleken på berörda skattenedsättningar förväntas öka i framtiden.

Effekter för företagen

Utvidgat undantag från energiskatt för egenproducerad el

Förslaget om höjda effektgränser innebär att egenproducerad el från ytterligare och större anläggningar kommer att undantas från energiskatt på el. Eftersom skattebefrielsen ger tydliga ekonomiska incitament till egenanvändning antas att all el som produceras i respektive berörd anläggning konsumeras av producenten i samband med att den produceras, dvs. all el som produceras i anläggningen i fråga antas undantas från energiskatt på el. Information om vilka anläggningar som påverkas av förslaget har primärt hämtats från Energimyndighetens register över godkända anläggningar i elcertifikatsystemet.

Bedömningen är att det för sol handlar om ca 50 befintliga solcellsanläggningar som ägs av företag och som påverkas av den föreslagna höjningen av effektgränsen. Dessa anläggningar har en samlad

installerad effekt om ca 19 400 kilowatt och beräknas producera knappt 18 gigawattimmar el per år.

För vindkraft bedöms den föreslagna höjningen av effektgränsen innebära att knappt 130 ytterligare företagsägda vindkraftverk med en total installerad effekt om ca 18 700 kilowatt och en total årlig elproduktion om 49 gigawattimmar underskrider effektgränsen. Även några mindre kraftvärmeverk som ägs av företag bedöms påverkas av förslaget. Totalt bedöms 27 mindre kraftvärmeanläggningar med en total installerad effekt om ca 2 100 kilowatt och med en total årlig elproduktion om 14 gigawattimmar underskrida den högre effektgränsen. Därutöver bedöms de höjda effektgränserna innebära att ca 160 mindre vattenkraftsanläggningar som ägs av företag påverkas av förslaget. Dessa anläggningar bedöms ha en samlad installerad effekt kring 11 300 kilowatt och elproduktionen bedöms totalt uppgå till 44 gigawattimmar el på ett år.

För berörda företag beräknas förslaget sammantaget medföra minskade skattekostnader om 18 miljoner kronor för det andra halvåret 2021. Därefter bedöms skattekostnaderna minska med 35 miljoner kronor per år.

Potentialen för utbyggnad av solceller är betydande och det finns även andra stöd som ger incitament till en ökad utbyggnad av solceller. Därför förväntas t.ex. det antal solceller och företag samt de volymer el som produceras och som berörs av de ändrade effektgränserna öka avsevärt framgent.

Den starkaste stimulanseffekten förväntas uppstå för investeringar i solceller på kommersiella fastigheter och flerbostadshus. För dessa företag kan kostnaderna för el bli lägre, vilket torde resultera i stärkt konkurrenskraft för företagen i fråga. För exempelvis datorhallar och jordbruk som redan har en betydande nedsättning av energiskatten på el bedöms stimulanseffekten av förslaget som mycket begränsad.

Samtidigt påverkas konkurrenskraften för de som säljer el negativt då mer egenproducerad el kan befrias från energiskatt på el. Indirekt kan även konkurrenssituationen för fjärrvärme och fjärrkyla påverkas negativt om den egenproducerade elen används för att täcka uppvärmnings- eller nedkylningsbehov som nu hanteras av leveranser av fjärrvärme eller fjärrkyla. I nuläget bedöms volymerna egenproducerad el som begränsade, varför dessa effekter initialt kan förväntas vara små. Förslaget bedöms inte nämnvärt öka andelen förnybar el som säljs via grossistmarknaden för el, men kan likväl förväntas vara elprisdämpande då efterfrågan på el på grossistmarknaden bedöms minska och det speciellt under perioder då solinstrålningen är hög. Solkraft är, på motsvarande sätt som vindkraft, att betrakta som intermittent och inte planeringsbar, vilket kan innebära att elsystemets förmåga att balansera kortsiktiga obalanser, som kan påverka systemets robusthet och stabilitet, kan behöva förstärkas ytterligare om andelen solkraft på elmarknaden kraftigt ökar. Kostnaderna för detta bedöms primärt hanteras av respektive nätbolag, genom kostnader för nätförstärkningar i det egna elnätet eller i överliggande nät. Nätbolagen bedöms samtidigt ha möjlighet till full kostnadstäckning genom att övervältra dylika kostnader på kundkollektivet. I den utsträckning obalanserna ökar kommer kostnaderna för detta att regleras direkt mellan Svenska kraftnät och de balansansvariga. Även i detta fall bedöms kostnaderna övervältras på slutkunderna. Samtidigt bedöms de tillkommande volymerna som förs ut på elnäten med anledning av detta

förslag som begränsade och lokal elproduktion bidrar även med s.k. nätnytta.

I första hand bedöms förslaget påverka små och medelstora företag, med den brasklappen att mindre företag inte nödvändigtvis förbrukar de volymer el som kan produceras i berörda anläggningar.

I och med att förslaget förväntas leda till en ökad utbyggnad av främst relativt stora anläggningar för solelproduktion, bedöms förslaget innebära en ökad efterfrågan för de företag som tillhandahåller sådana produkter och tjänster. Enligt branschorganisationen Svensk solenergis webbplats finns det ett hundratal företag som på olika sätt är verksamma som installatörer, tillverkare och importörer av solceller, eller säljer produkter och tjänster avseende solenergi. De flesta av företagen i solelbranschen är att betrakta som små företag. Samtidigt erbjuder även större aktörer, t.ex. elhandelsbolag, solcellslösningar för företag.

Förslaget bedöms innebära en administrativ förenkling genom att den egenanvända el som produceras i berörda anläggningar undantas från skatteplikt och det i flera fall istället för att söka avdrag för att få nedsättning av energiskatten på el. Det innebär att berörda företags administrativa kostnader minskar. Förslaget bedöms träffa ett mindre antal företag varför den totala minskningen av företagens administrativa kostnader bedöms som begränsad. Samtidigt innebär den administrativa förenklingen sannolikt att framtida investeringsbeslut underlättas.

Fullständig skattebefrielse för förnybar egenproducerad el från mindre anläggningar

Förslaget innebär en viss ökad subvention till företag som, i syfte att helt eller delvis täcka den egna elanvändningen, äger eller planerar att bygga ett flertal solkraftsanläggningar som var och en understiger den anläggningsspecifika effektgränsen i 11 kap. 2 § första stycket 1 a LSE, men som sammantaget överstiger effektgränsen för sammanlagd effekt i första stycket 1 b LSE. Förslaget bedöms därför ge viss ytterligare förstärkning av incitamenten för bl.a. större fastighetsägare att, i första hand, investera ytterligare i solkraftsproduktion. I och med att energiskatten på el redan är nedsatt till 0,6 öre per kilowattimme (2021) bedöms denna stimulanseffekt som marginell. Förslaget om höjda effektgränser innebär samtidigt att färre företag har behov av att använda nedsättningsmöjligheten då deras egenanvändning istället undantas från skatteplikt.

Förslaget bedöms i första hand påverka den el som framställs i solkraftsanläggningar och där anläggningsägaren kontrollerar flera anläggningar som var och en har en installerad effekt som är mindre än 500 kilowatt, men där anläggningarna sammantaget har en installerad effekt som åtminstone uppgår till 500 kilowatt. Det bedöms i nuläget handla om drygt 80, små och medelstora, företag, i första hand med verksamhet inom fastighetssektorn, med knappt 550 solcellsanläggningar som påverkas av den föreslagna regeländringen. Totalt beräknas dessa solkraftsanläggningar ha en installerad effekt om 32 400 kilowatt och på årsbasis producera knappt 30 gigawattimmar. Den elproduktionen antas uteslutande ske för att täcka företagens egna interna elbehov och inte säljas vidare, s.k. egenanvändning.

Även vissa vind- och vattenkraftverk påverkas av förslaget. Bedömningen är, baserat på information från Energimyndighetens register över godkända anläggningar i elcertifikatsystemet, att det handlar om enstaka anläggningar.

För berörda företag beräknas förslaget totalt medföra minskade skattekostnader på ca 50 000 kronor för 2021. Därefter bedöms skattekostnaderna minska med ca 100 000 kronor per år. Minskningen av företagens samlade skattekostnader är därför att betrakta som marginell.

Förslaget bedöms inte nämnvärt påverka de berörda företagens administrativa börda.

Särskilt om effekterna för små företag

De aktuella nedsättningarna gäller för de verksamheter som uppfyller kriterierna för nedsättningarna i fråga, det oavsett de individuella företagens storlek. Bedömningen är därför att särskilda hänsyn inte behöver tas till små företag vid utformningen av förslagen.

Effekter för enskilda och offentlig sektor

Utvidgat undantag från energiskatt för egenproducerad el

Förslaget bedöms inte direkt påverka hushållen. I allt väsentligt begränsas inte hushållens anläggningar för egenproduktion av el av de nuvarande effektgränserna. Höjda effektgränser bedöms därför inte innebära någon egentlig förändring för hushållen. Egenanvändning av el som producerats i hushållens anläggningar är följaktligen normalt redan undantagen från skatteplikt.

Det finns ett fåtal solcellsanläggningar, med en installerad effekt på mellan 255 och 500 kilowatt, som i Energimyndighetens register över godkända anläggningar i elcertifikatsystemet anges som ägda av privatpersoner. Den el som produceras i dessa anläggningar torde dock primärt inte vara avsedd för egenanvändning då nivån på den förväntade elproduktionen vida överstiger normala konsumtionsnivåer för elanvändning bland hushåll. Den fysiska storleken på anläggningarna i fråga är också sådan att det är svårt att se att konsumtionen kan ske i direkt anslutning till produktionen. El från dessa anläggningar bedöms därmed inte omfattas av undantaget från energiskatt. Motsvarande bedömning görs även för andra typer av anläggningar som påverkas av förslaget om höjda effektgränser och som enligt elcertifikatregistret ägs av privatpersoner.

För aktörer i offentlig sektor med betydande fastighetsinnehav, såsom regioner och kommunala fastighetsbolag, som investerat i t.ex. solelproduktion innebär förslaget att större befintliga anläggningar kan få undantag från energiskatten på el och att det i framtiden är möjligt att investera i avsevärt större anläggningar för egenproduktion av el med bibehållen skattebefrielse. Kommuner och regioner äger dels företag, dels egna solkraftsanläggningar som bedöms påverkas av förslaget. Därmed kommer dessa kommuner och regioner direkt eller indirekt kunna ta del av en utökade möjligheten till undantag från skatteplikt.

En betydande ökning av andelen solkraft i elsystemet kan leda till att såväl grossistmarknadspriset på el som nättarifferna, t.ex. som en följd av nätförstärkningar för att hantera mer solel, påverkas. Det kan bl.a. indirekt

påverka såväl hushållens som offentliga aktörers elkostnader. Eftersom andelen solceller på elmarknaden är låg, bedöms prispåverkan för närvarande som marginell.

Fullständig skattebefrielse för förnybar egenproducerad el från mindre anläggningar

Förslaget bedöms inte direkt påverka hushållen. I allt väsentlig understiger den samlade installerade effekten i berörda anläggningar som ägs av individuella hushåll såväl de befintliga som de föreslagna effektgränserna. Egenanvändning av el som producerats i dessa anläggningar är därmed normalt undantagen från skatteplikt och har därför inte ett behov av att använda sig av nedsättningen i fråga.

Några kommuner och regioner äger dels företag, dels egna solkraftsanläggningar som bedöms påverkas av förslaget. Därmed kommer dessa kommuner och regioner direkt eller indirekt få ta del av den mindre skattesänkning som förslaget innebär. I och med att stimulans-effekten som den ytterligare skattesänkning förslaget medför är att anse som mycket begränsad bedöms inte förslaget leda till någon egentlig påverkan på t.ex. elpriserna på grossistmarknaden för el.

Effekter för miljön

Förslagen bedöms indirekt bidra till miljömålen begränsad klimatpåverkan, frisk luft och god bebyggd miljö samt till det globala målet hållbar energi för alla. I ett globalt perspektiv är det centralt att fossil elproduktion ersätts med fossilfri elproduktion. I det sammanhanget kan solenergi spela en viktig roll.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslagen förväntas inte påverka Skatteverkets löpande kostnader men kan medföra visst arbete vid införandet för att säkerställa att de aktörer som genom förslaget inte längre kommer att vara skattskyldiga avregistreras. Dessa kostnader uppskattas av Skatteverket till cirka 200 000 kronor. Förslagen torde inte föranleda några behov av informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid regelförändringar. Eventuella kostnader för Skatteverket ska hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten (se vidare i avsnitt 3).

Övriga effekter

Förslagen förväntas inte leda till direkta effekter för hushållen. Indirekt, via ägandet, kan dock vissa effekter uppstå i och med att berörda företags vinstnivåer kan förväntas påverkas positivt. Eftersom personer med högre inkomster i större utsträckning äger och driver företag tenderar de gynnas

mer av de föreslagna förändringarna. På motsvarande sätt kan män i större utsträckning förväntas gynnas av förslagen än kvinnor eftersom män i högre grad äger och driver företag. Förslagets samlade effekt på inkomstfördelningen och den ekonomiska jämställdheten bedöms samtidigt som mycket liten.

Förslagen bedöms inte leda till några effekter för sysselsättningen.

5 Författningskommentar

5.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

11 kap.

2 §

Ändringarna i *första stycket* 1 a och b innebär att de effektgränser som gäller för att undantaget ska vara tillämpligt höjs från 50 kilowatt till 100 kilowatt. Höjningen avser således såväl anläggningarnas installerade generatoreffekt enligt punkt 1 a som den sammanlagda effekten enligt punkt 1 b. Vidare tas punkten 6 bort eftersom de situationer som i dag omfattas av undantag med stöd av punkt 6 efter ändringen av punkt 1 kommer att omfattas av undantag direkt enligt punkt 1. Punkten 6 är därmed överflödig.

Enligt *andra stycket* ska den installerade generatoreffekten som anges i första stycket 1 a respektive b i vissa fall motsvaras av andra effekter. Ändringen innebär att även dessa effektgränser höjs. Höjningen innebär att för elektrisk kraft som framställs från vind eller vågor ska gälla 250 kilowatt installerad generatoreffekt, från sol 500 kilowatt installerad topp effekt och för annan energikälla utan generator 100 kilowatt installerad effekt.

I *tredje stycket* görs vissa följdändringar. Dels tas hänvisningar till punkten 6 bort, dels uppdateras effektgränsen i första meningen till att motsvara de nya effektgränserna i punkt 1.

10 §

Ändringen i *första stycket* innebär att den effektgräns som gäller för anläggningens storlek för att rätt till avdrag ska föreligga höjs på motsvarande sätt som i 2 §, från 50 kilowatt till 100 kilowatt.

I *andra stycket* görs motsvarande ändringar som i 2 § andra stycket. Se kommentaren till 2 §.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att avdraget inte längre begränsas till skillnaden mellan den skattesats som gällde vid skattskyldighetens inträde och 0,6 öre per förbrukad kilowattimme elektrisk kraft. Avdrag medges därmed med hela skattebeloppet.